

4. juni 2026

UPA2026/89

Uunga siunnersuut: Illorsuarmit nuutsitaasimanerinit pissutsit pillugit, najugaqartuusimasut pineqartut inatsisitigut isumannaatsumik pineqarsimanerisa qulakkeerpeqarnissaa siunertaralugu, arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsumik misissuisoqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuititsineq 2027-mi upernaakkut tamanut ammasumik saqqummiunneqareersimassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq)

Siullermik Siumumit Inatsisartunut ilaasortaq Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq siunnersuuteqarneranut qujavugut.

Siunnersuuteqartooq apeqqummut pingaaruteqarluinnartumut Naalakkersuisunit peqqusilluni qaqitsineranut Siumumit qutsavigaarput.

Siunnersuuteqartup oqaaseq Illorsuarmit nuutsitaasimanerinit oqaaseq atugaat pisortatigoortumik taaguutigineqartut atorneqanngimmata oqaaseq eqqortoq atoneqarnissaa kaammattuutigissavarput, tassa oqaaseq qimarngutsitaagallartut oqaaseq atorneqarpoq. Nuutsitaasimannginneranik tunngavilersuutigineqartarpoq Naalakkersuisuisunit Illorsuarmit ornigussinnaanerinit eqqaanilu angalaarsinnaanerinit ejendomsretten / tassa piginnittuunermut pisinnaatitaaffitsik tunngavigalugu ornittarsinnaagaat najortarsinnaagallu kisiannili Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuup pisortat nunaqarfittut ammaqquissinnaaneranut innersuussaqaannginnerat peqqutigalugu, tamannalu Naalakkersuisunit malinneqarnerat peqqutigalugu pisortatigoortumik ammarneqarani.

Upalungaarsimaniarnermut Ataatsimiititaliarsuup novemberip 11-at 2022-imi ataatsimiinneranut ilassutigalugu innersuussutit suliarinikuuai.

Upalungaarsimaniarnermut ataatsimiititaliarsuup nalilernikuuua, GEUS-ip qaqqat sisoorsinnaanerannik misissuisimanerata Kalaallit Nunaanni ilungersunartumik qaqqani sisoortoqarsinnaanerannik misissuinerup inaarutaasumik nalunaaruteqarnerminni ataatsimut isigalugu aarlerinaatinut naliliinerit allangortippallaanngilai. Kisiannili tamatumap kingorna oqaatigineqarpoq suliniutigineqartut ingerlaqqissasut aamma upalungaarsimaneq pillugu suliamut ilisimasat pillugit naliliinerit, siusinnerusukkut Naalakkersuisunit tusaatissatut tiguneqarsimasut, aalajangiusimaneqaannarnissaat Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliarsuup taamaammat innersuussutigigaa. Illorsuarmit Karrat kangerluanni sumiiffiit navianaateqarfiusut allat pillugit innersuussutit pioreersut aalajangiusimaanneqarnissaat tamatuma kinguneraa. Alapernaarsuinermit atortut tassaapput assiliiviit pingasut qaqqap qaavata ilqisseriartorneranut malinnaasussat, nunap sajuupillattarneranut uuttuut silasiornikkullu uuttortaait. Alapernaarsuinermit atortut Umiammakku Qaqqaanit sivinganerit qajannaatillit 2017-imi sisoortoqarfiup eqqaaniittuut "Karrat 1", "Karrat 2" aamma "Karrat 3" allangoriartornerat ataavartumik uuttortassagaat sulissutigineqarpoq. 2023-imi aasaanerani alapernaarsuinermit atortut amerlineqassasut siunniunneqarnikuuvoq attaveqaatitigullu atortut annertusaavigineqassasut oqaatigineqarluni. Alapernaarsuinermit atortut taaneqartunut assingusut

Kangerluarsummi Kigarsimap kangiani qaqqap sivinganeraniq qajannarsisumik uuttortaasussat 2023-ip aasaanerani inissinneqarsimanissaat pilersaarutaanikuuvoq.

Kingorna martsimi 2023-mi Naalackersuisut nalunaarnikuupput qaqqat navianaatilimmik sisoorsinnaaneri pillugit misissuinerup kingulliup inerneru sumiiffinnit 19-nit aallaaveqartut takutikkaat navianassutsikkut inissisimaffik siulianisuut **sakkortutigiunnaarsimasoq** kisiannili nakkutiginninnermik aamma kalerrisaarutigut aqqissuussaliorneq tulluarsagaasoq suliarineqassasoq tamannalu ukiuni marlunni ingerlanneqartussanngorlugu taamani 9 million koruunit immikkoortinneqarnikuupput, taassumalu kingorna suliakkiutigineqartoq naamassissasoq.

Maannali kingorna suliat killinneranut tusagaqarnissaq utaqqiinnartarput, tullinnguuppoq.

Illorsuarmit nunaminnut uteqqissinnaanerat tamakkiisumik Siumumit tapersorsorparput. Illorsuarmit peqatigiiffiat, Illorsuarmit nunaqarfimmuusimasut, Illorsuarmit tunngasutigut suliaqarfiit assigiinngitsut arajutsisimanagit malinnaavigisarpavut malinnaatinneqartarlutalu. 2017-mut Pissutsit sanilliullugit ullumikkut inissisimaffik aarlerinernerpaamiikkunnaarnikuuvoq aammalu misissuisimanerit amerlasuut sukumiisut ingerlatereerneqarsimalerput. Taamaammat Siumumit isumaqarpugut suliakkiutigineqartoq tapersorsorlutigu Naalackersuisut pisussaaffigeriigartik naapertorlugu misissueqqissaarneq suli ingerlattariaqarat maannamummi paasissutissat kingullit saqqummiunneqarmatali piffissagaatsiarsuaq ingerlareersimalerpoq. Maannamut Upalungaarsimanermit Ataatsimiititaliarsuup katitigaanerani Namminersorlutik Oqartussat peqataanerat aammalu Naalackersuisut aaliangigaannik soqutigisaqartuullutik, tassalu uterfigineqannginnissaannik innersuussisuusut, soqutigisaannik aporaaffeqaqqunagu arlaannaannilluunniit attuumassuteqanngitsumik misissuinerit nutaamik nalilerneqarnissaat isumaqatigaarput.

Siulianili oqaatigiuarsimavarput misissuinerit pisariaqartuassasut aammalu upalungaarsimanermit sillimaffigisassat illersuutaasinnaasullu tamarmik naalagaaffimmi suleqatigiissutigineqarluni suliarineqarlutillu ikkussorneqassasut. Taama isiorneqarput innuttaasunut sillimaniarneq upalungaarsimanerlu annerpaaq tunuliaqutseeqataaffigiimagatsigu.

Uangattaq nammineq Naalackersuisutut juni-mi 2017-imi Uummannap aturfiani inuppassuit tusarnaartoralugit tusaavara innuttaasut neriorsorneqarnerat, nunaqarfik nappaqqissavarput. Taamaattumik innuttaasut utaqqikatannerat paasisinnaalluarparput aammalu nunaminnut asasaminnut kusangaartumut avatangiiserissaaqisumut pisuussuterpasuaqartumullu uteqqikkusunerat Siumumiit tapersorsorparput.

Qanortoq anersaaq pitsaasoq atuukkili inuit nunaqarfimminnut angerlarsertut, angerlarsuttut, inuussutissarsiorusuttut angerlarsimaffimminnullu uterusuttut tusaallugit, paasillugit aqqutissiuullugillu sulineq maani ingerlanneqarili.

Siumumiit taamak oqaaseqarluta siunnersuut ataatsimiisitaliamut susassaartumut ingerlateqqinnissaa innersuussutigaaqarput.

Erik Jensen, Siumut